

THỰC TRẠNG VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ SỬ DỤNG VỐN KINH DOANH TẠI CÔNG TY CỔ PHẦN TBIC

● PHẠM MINH VIỆT - ĐÀO THỊ CẨM - VŨ LINH TRANG

TÓM TẮT:

Bài nghiên cứu phân tích thực trạng và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh tại Công ty Cổ phần TBIC, giúp việc quản lý, sử dụng vốn kinh doanh tiết kiệm, hiệu quả, đồng thời khắc phục được tình trạng lãng phí, thất thoát vốn trong quá trình sản xuất, kinh doanh tại doanh nghiệp.

Từ khóa: vốn kinh doanh, hiệu quả, Công ty Cổ phần TBIC.

1. Đặt vấn đề

Công ty Cổ phần TBIC là doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực xây dựng dân dụng, hạ tầng kỹ thuật và là đơn vị thành viên của Tập đoàn GELEXIMCO, có nhiệm vụ triển khai thi công các dự án xây dựng của Tập đoàn. Những năm qua, TBIC đã đạt được một số thành tựu nhất định, kết quả sản xuất - kinh doanh luôn có lãi. Tuy nhiên, hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh tại Công ty vẫn còn tồn tại một số hạn chế nhất định, cơ cấu vốn kinh doanh chưa hoàn toàn hợp lý, việc sử dụng phương pháp xác định nhu cầu vốn kinh doanh chưa thật sự sát với thực tế sản xuất, sự phối hợp giữa các bộ phận cũng như việc quản trị sử dụng vốn của Công ty chưa hoàn toàn chặt chẽ, phần nào ảnh hưởng tới hoạt động sản xuất, kinh doanh của Công ty.

Do đó, bài báo “Thực trạng và một số giải

pháp nâng cao hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh tại Công ty Cổ phần TBIC” nhằm làm rõ hơn vấn đề nâng cao hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh tại TBIC.

2. Thực trạng hiệu quả sử dụng vốn tại Công ty Cổ phần TBIC

2.1. Thực trạng cơ cấu tài sản, nguồn vốn

Theo số liệu tổng hợp của tác giả, vốn điều lệ của TBIC là 300.000 triệu đồng. Tính đến cuối năm 2023, tổng nguồn vốn của Công ty là 659.965 triệu đồng. Nguồn hình thành số vốn này từ các nguồn: vốn chủ sở hữu: 372.203 triệu đồng, chiếm 56,40%; vay nợ: 287.762 triệu đồng, chiếm 43,60%. Có thể thấy, với cơ cấu tỷ lệ vốn như trên, Công ty chưa khai thác tối đa nguồn lực hiện có để đảm bảo nguồn vốn đủ lớn để đầu tư các dự án với quy mô lớn hơn.

Tài sản cố định (TSCĐ) chiếm tỷ trọng lớn trong tổng cơ cấu tài sản dài hạn của TBIC trong giai đoạn 2019-2023 với trên 80%, cho thấy Công ty vẫn luôn chú trọng đầu tư vào máy móc, thiết bị, nhà máy sản xuất nhằm đảm bảo nâng cao chất lượng công trình xây dựng và nâng cao hiệu quả hoạt động, đây là ngành nghề chủ đạo của công ty và xuyên suốt quá trình hình thành và phát triển.

2.2. Thực trạng quản lý và sử dụng tài sản, nguồn vốn

- Về vốn cố định:

Số liệu tổng hợp của tác giả cho thấy lượng vốn TBIC đầu tư vào để phát triển kinh doanh là rất thấp, thể hiện ở tỷ suất đầu tư TSCĐ trong 5 năm (2019-2023) đều ở mức thấp. Năm 2019, cứ 1 đồng TSCĐ bình quân tạo ra 0,04 đồng lợi nhuận sau thuế; năm 2020 tạo ra 0,04 đồng lợi nhuận sau thuế; năm 2021 làm giảm 0,01 đồng lợi nhuận sau thuế; năm 2022 làm giảm 0,01 đồng lợi nhuận sau thuế và năm 2023 tạo ra 0,02 đồng lợi nhuận sau thuế. Từ đó, có thể thấy hiệu quả sử dụng TSCĐ của TBIC trong giai đoạn này là chưa cao.

- Về vốn lưu động:

Từ Bảng 1, có thể thấy lượng vốn bằng tiền chiếm tỷ lệ rất nhỏ trong tổng tài sản ngắn hạn của TBIC, dưới mức 5% cho thấy TBIC luôn có kế hoạch đầu tư và không để tiền nhàn rỗi. Trong hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp, việc để tồn quỹ tiền mặt nhiều có thể khiến doanh nghiệp bị mất chi phí cơ hội và làm tăng gánh nặng chi

phí vốn cho doanh nghiệp, điều này làm giảm khả năng sinh lời và sự phát triển của Công ty.

2.3. Thực trạng hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh

Số liệu từ báo cáo tài chính giai đoạn 2020-2023 của TBIC cho thấy hệ số thanh toán tổng quát, hệ số khả năng thanh toán hiện thời và hệ số khả năng thanh toán nhanh của TBIC ở mức khá tốt, hệ số thanh toán tức thời hơi thấp so với tổng nợ ngắn hạn của TBIC. Có thể thấy, khả năng thanh toán các khoản nợ ngắn hạn trong giai đoạn này được đảm bảo, hệ số thanh toán nhanh của TBIC tương đối cao, chứng tỏ hàng tồn kho khá thấp, vốn ngắn hạn ít bị ứ đọng, đảm bảo được khả năng thanh toán công nợ với khách hàng. Hệ số thanh toán tức thời của Công ty ở mức thấp dưới 0,2 cho thấy công ty dự trữ tiền mặt tương đối ít, cho thấy khả năng thanh toán tức thời của Công ty chưa cao khi có biến động mạnh, tuy nhiên mức này cũng để đảm bảo nguồn tiền mặt của Công ty không bị lãng phí chi phí cơ hội.

Bên cạnh đó, chỉ tiêu tỷ suất lợi nhuận sau thuế trên vốn kinh doanh (ROA) năm 2019 là 2% phản ánh hiệu quả của một đồng vốn kinh doanh sau khi loại trừ các chi phí và thuế thu nhập doanh nghiệp ra thì lợi nhuận mà TBIC đạt được là 0,02 đồng; năm 2020 ROA là 2,2%, năm 2021 ROA là âm 0,7%, năm 2022 ROA là âm 0,5%, năm 2023 ROA là 1,1%.

Bảng 1. Bảng vốn bằng tiền và tài sản tương đương tiền của TBIC

Đơn vị tính: Triệu đồng

Chỉ tiêu	Năm 2019	Năm 2020		Năm 2021		Năm 2022		Năm 2023	
		Số tiền	Tỷ lệ %	Số tiền	Tỷ lệ %	Số tiền	Tỷ lệ %	Số tiền	Tỷ lệ %
I. Tiền và các khoản tương đương tiền	20.902	20.475	-2,04	14.221	-30,5	15.764	10,84	20.142	27,78
II. Đầu tư tài chính ngắn hạn	108.520	53.357	-50,8	82.084	53,84	152.656	85,98	75.090	-50,8

Nguồn: Báo cáo tài chính của Công ty CP TBIC

Chỉ tiêu tỷ suất lợi nhuận vốn chủ sở hữu (ROE) được các nhà đầu tư và cổ đông quan tâm nhất, vì nó ảnh hưởng đến quyền lợi và lợi nhuận mà nhà đầu tư được hưởng khi họ chấp nhận đầu tư vào doanh nghiệp. ROE năm 2019 là 3,5%; năm 2020 đạt 3,9% với tỷ lệ tăng là 9,01% so với năm 2019; năm 2021 là âm 1,4% với tỷ lệ giảm mạnh là 134,32% so với năm 2020; năm 2022 là âm 0,9% giảm 37,1% so với năm 2021 và năm 2023 là 1,9%, tăng 322,53% so với năm 2022.

Chỉ tiêu tỷ suất lợi nhuận sau thuế trên doanh thu (ROS) phản ánh trình độ quản trị doanh thu và chi phí của Công ty, thể hiện có bao nhiêu đồng lợi nhuận cuối cùng thu được trên một đồng doanh thu thuần. ROS của Công ty tương đối thấp, từ năm 2019-2023 lần lượt là 6,9%, 7%, -3,2%, -2%, 3,8%.

Có thể thấy, hiệu suất sử dụng tổng tài sản của Công ty năm sau thấp hơn năm trước, điều này chứng tỏ việc sử dụng tài sản của Công ty là chưa thực sự hiệu quả.

3. Giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh tại Công ty Cổ phần TBIC

Trên cơ sở phân tích thực trạng hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh tại TBIC, để nâng cao hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh cần có một số nhóm các giải pháp đồng bộ trong thời gian tới, cụ thể như sau:

Một là, nhóm giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng vốn cố định của TBIC.

- Tận dụng tối đa TSCĐ vào hoạt động sản xuất, kinh doanh: đẩy mạnh việc sử dụng TSCĐ với công suất cao, sử dụng nhiều với tần suất lớn giúp TBIC thu hồi vốn nhanh chóng, đồng thời gia tăng hoạt động tái đầu tư TSCĐ mới với công năng hiệu quả tốt hơn. Bên cạnh những TSCĐ đang được sử dụng cho hoạt động kinh doanh, Công ty cần có những giải pháp áp dụng đối với các TSCĐ chưa sử dụng đến hoặc đã không còn sử dụng và phù hợp với nhu cầu hiện tại, với giải pháp cho thuê hoặc bán, thanh lý để giảm thiểu các chi phí hao mòn.

- Đánh giá được thời điểm phù hợp để mua tài sản mới: Công ty cần thực hiện định vị giá trị doanh nghiệp của mình, so sánh quy mô và cơ cấu phân bổ tài sản với các doanh nghiệp có cùng loại hình kinh doanh với quy mô vốn tương tự; tham khảo các loại tài sản hiện đại đang được ưu tiên sử dụng trên thị trường, có phương án sử dụng và mua mới TSCĐ phù hợp, giúp tiết kiệm chi phí đầu tư và nâng cao giá trị doanh nghiệp. Ngân sách mua mới TSCĐ, TBIC nên áp dụng chính sách linh hoạt như: vay vốn ngân hàng theo thời gian vòng đời tài sản; thuê ngoài TSCĐ; kết hợp các hợp đồng hợp tác kinh doanh; chiếm dụng vốn từ nhà cung cấp bằng các hình thức trả góp theo vòng đời tài sản hoặc trả thêm chi phí cao hơn để được khấu trừ dần.

- Đẩy nhanh tiến độ xử lý các tài sản, vật tư không cần thiết: TBIC cần nhanh chóng thanh lý, nhượng bán các tài sản, vật tư đã khấu hao hết, không có giá trị hay không có nhu cầu sản xuất với các tài sản đó; nếu không sẽ phát sinh thêm những chi phí không cần thiết để quản lý và bảo quản tài sản.

- Tăng cường hoạt động bảo dưỡng, sửa chữa và nâng cấp TSCĐ: TBIC cần tăng cường hoạt động bảo dưỡng định kỳ nhằm duy trì năng lực hoạt động của TSCĐ trong quá trình sử dụng; việc quản lý bảo trì, sửa chữa thường xuyên theo dự toán chi phí sửa chữa, bảo trì giúp kiểm soát được chi phí.

Hai là, nhóm các giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng vốn lưu động của TBIC.

- Xác định chính xác nhu cầu vốn lưu động của TBIC: Cần phân tích các chỉ tiêu tài chính của kỳ trước, mức tăng giảm vốn lưu động chủ yếu từ những vấn đề trọng tâm nào và phần trăm nhu cầu vốn kế hoạch đáp ứng so với nhu cầu vốn thực tế. TBIC cần đảm bảo dự phòng nhu cầu vốn cao hơn 15% mức dự phòng vốn lưu động nêu trên và chuẩn bị phương án nguồn cung vốn, để tránh tình trạng thiếu vốn làm gián đoạn hoạt động kinh doanh và gây rủi ro thanh khoản cho TBIC. Ngoài

ra, TBIC cần tham khảo thêm các chính sách hoặc động thái của các doanh nghiệp cùng ngành với cùng quy mô vốn, nhằm đưa ra dự báo sát với sự biến động của thị trường.

- Tăng cường quản lý các khoản phải thu, hạn chế vốn bị chiếm dụng: TBIC cần phân loại khách hàng, tìm hiểu kỹ về khả năng thanh toán của khách hàng, xác định rõ lượng vốn của các công trình mà TBIC tham gia ký kết hợp đồng, quy định chặt chẽ thời gian, phương thức thanh toán, và hình thức phạt khi vi phạm hợp đồng.

- Tăng cường quản lý vốn bằng tiền: TBIC xác định mức dự trữ vốn bằng tiền phù hợp căn cứ theo thời gian dự tính mua tài sản cố định, tham gia dự án đầu tư xây dựng, dự trù kinh phí mua nguyên vật liệu xây dựng, và các khoản chi phí khác định kỳ bắt buộc. Các khoản dự trữ vốn bằng tiền cần đảm bảo tính thanh khoản của Công ty được ổn định, giảm thiểu dự trữ dư thừa nhằm tối giản chi phí cơ hội TBIC bị thất thoát. TBIC cần định hướng đầu tư các tài sản ngắn hạn có tính thanh khoản cao vừa sinh lời vừa hỗ trợ TBIC trong tình huống khẩn cấp khi chuyển đổi sang vốn bằng tiền; thường xuyên giám sát, quản lý chặt chẽ các khoản chi lớn, tránh thất thoát, gian lận trong chi tiêu.

Ba là, nhóm giải pháp khác.

- Xây dựng phương án biến động giá nguyên vật liệu: TBIC nên bổ sung điều khoản trong hợp đồng xây dựng về điều chỉnh giá, trượt giá hoặc thương lượng phương án xử lý khi giá nguyên vật liệu biến động lớn. Việc đàm phán này giúp giảm thiểu rủi ro cho Công ty khi giá đầu vào tăng cao trong khi đầu ra không đổi.

- Nâng cao hiệu quả xây dựng công trình: TBIC cần giám sát và quản lý chặt chẽ các hoạt

động xây dựng qua các khâu, tránh thất thoát nguyên vật liệu và đẩy nhanh tiến độ hoàn thiện công trình. Cần chủ động đặt hàng với nhà cung cấp vật liệu để đàm phán giá rẻ, hợp tác dài hạn và tạo dựng niềm tin, tăng cường phối hợp với các hiệp hội ngành xây dựng và các cơ quan quản lý xây dựng. Cần đẩy nhanh tiến độ triển khai thực hiện chính sách miễn, giảm thuế theo Nghị quyết số 43/2022/QH15. Chủ động theo dõi, bám sát diễn biến của thị trường và dự trữ nguồn nguyên vật liệu với giá phù hợp.

- Chủ động các biện pháp phòng ngừa rủi ro có thể xảy ra: TBIC nên thực hiện các biện pháp đề phòng để khi vốn kinh doanh nói chung và vốn lưu động nói riêng bị hao hụt, Công ty có thể có ngay nguồn bù đắp, đảm bảo cho quá trình hoạt động kinh doanh diễn ra liên tục. Nghiên cứu trích lập quỹ dự phòng tài chính, quỹ nợ phải thu khó đòi, tham gia bảo hiểm. Cuối kỳ, công ty cần kiểm tra, rà soát, đánh giá lại vật tư hàng hóa, vốn bằng tiền, đối chiếu sổ sách kế toán để xử lý chênh lệch.

4. Kết luận

Trong bối cảnh nền kinh tế còn gặp nhiều khó khăn, đặc biệt là các công ty hoạt động trong lĩnh vực xây dựng như TBIC, việc nâng cao hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh là một trong những mắt xích quan trọng không thể thiếu, bởi nó phản ánh toàn bộ quá trình kinh doanh của doanh nghiệp. Sau khi phân tích thực trạng hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh tại TBIC, nhóm tác giả đã đưa ra các giải pháp mang tính khả thi cao, nhằm nâng cao hơn nữa hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh tại TBIC trong thời gian tới ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Công ty Cổ phần TBIC (2019-2023). Báo cáo tài chính từ năm 2019 - 2023. Hà Nội.

2. Chính phủ (2021). Nghị định số 10/2021/NĐ-CP v/v quy định về quản lý chi phí đầu tư xây dựng.
3. Nguyễn Trọng Cơ và Nghiêm Thị Thà (2015). Giáo trình Phân tích Tài chính. NXB Tài chính, Hà Nội.

Ngày nhận bài: 12/3/2024

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 3/4/2024

Ngày chấp nhận đăng bài: 15/4/2024

Thông tin tác giả:

1. TS. PHẠM MINH VIỆT²

2. ĐÀO THỊ CẨM¹

3. VŨ LINH TRANG³

¹Giảng viên Học viện Tài chính

²Học viên Học viện Tài chính

³Sinh viên CQ58/22.02CLC Học viện Tài chính

THE CURRENT CAPITAL EFFICIENCY OF TBIC JOINT STOCK COMPANY AND SOLUTIONS TO IMPROVE THE COMPANY'S CAPITAL EFFICIENCY

● Ph.D. PHAM MINH VIET¹

● DAO THI CAM²

● VU LINH TRANG³

¹Lecturer, Academy of Finance

²Ph'D Student, Academy of Finance

³Student, Academy of Finance

ABSTRACT:

This paper analyzed TBIC Joint Stock Company's current capital efficiency. Based on the paper's findings, some solutions were proposed to help the company improve its capital efficiency, the company's managers use capital economically and effectively, and avoid loss of capital during the production and business processes.

Keywords: business capital, efficiency, TBIC Joint Stock Company.